

Prædiken til 13. søndag efter trinitatis

Luk. 10, 23-37

I hinduismen har man det grundskema for en religiøs mands liv, at han gennemgår fire faser: Først som dreng, hvor han skal lære og studere og forberede sig på resten af sit liv. Derpå skal han gifte sig, påtage sig et ansvar, tjene til livet, få børn. Og så når huden så småt bliver rynket og håret gråner – omkring de 50 og han er blevet bedstefar - skal han søge ud i skovene og leve i en hytte, leve i bøn, gerne med sin kone, men han skal afskære sig fra begær, sex og andre fysiske lyster. Som et fjerde og sidste trin skal han afsvære sit hjem, alle ejendele, al frygt, alt håb, i total hengivenhed til Gud; alle verdslige bindinger skal han løse. Han skal blive en vandrende asket, kun optaget af Gud og af at træde ud af den evige genfødselscyklus. Evt liv skal hinduen ikke nyde noget af. Forestil jer, hvor svært det må være at missionere blandt hinduer og reklamere med evt liv. Altså i ligefrem forstand. Det er en tabersag lige på stedet. Et spørgsmål som "Hvordan kan jeg arve evigt liv?", ville man aldrig høre fra en hindu. Han vil spørge "Hvordan kan jeg komme ud af denne evige genfødsel?"

Selv synes jeg, de 4 livsfaser lyder tiltrækkende. På papiret. I praksis virker det som

usandsynligt hårdt arbejde, men det kan virke tiltrækkende på os vesterlændinge, der, når vi har nået en vis alder, og vi ligesom har prøvet det meste, ikke rigtigt ved, hvad vi skal stille op med resten af vores dage, andet end at gøre de samme ting. Det er, som om der ikke rigtigt er mere i udsigt efter de 40, hvor man måske har fået familie og et arbejde. Jo, så er der forbrug og derefter pensionen og golfkøllen, men det er, som om det er en nedadgående kurve; vi topper midt i livet, og så går det ned ad bakke derfra. Altså, i vores vestlige livsskema.

Det kan nu være, hvad det være vil. Tiltrækkende er det i hvert fald, at alderdommen eller bare livet efter de 50 ikke af hinduerne ses som en glidebane ned i større og større ubetydelighed, indtil man en dag er sat helt uden for indflydelse. Måske er man endda i vejen og skal makes af nogen, der måske synes, de har bedre ting at tage sig til.

Nå, det skal jo ikke handle om vestlige og østlige livskurver. Grunden til, at jeg siger det med hinduismens livsfaser er, at det er slående, at søgen efter Gud for det første overhovedet er en søgen efter Gud, og for det andet ligger til sidst i livsfasen, og for det tredje kan man spørge om, hvor Gud er –

Det er egentlig sjovt, som så lille en fortælling som denne her om den barmhjertige samaritaner kan blive ved med at åbne sig. De fleste af os kender den, og alligevel kan man se nyt.

For hvad, hvis den siger, at religion er farlig for sjælen? Præsten og levitten, hjælpepræsten, må ikke røre en død, hvis de skal op til Jerusalem og virke i Templet. Religionen afskærer dem fra at tage sig af ham, der blev overfaldet. Måske gør religion os bange – måske skaber den afstand, snarere end nærvær, fordi harmonien og renheden let bliver truet. Måske skaber den ensomhed, fordi det kan komme til at dreje sig om mig og Gud – og altså Gud som en høj himmelherre, fjernt fra vores hverdagsliv.

Og værre endnu: hvad hvis vi ser tingene fra den halvdøde mands perspektiv? Der ligger han, og ikke engang en præst kan hjælpe, ikke engang religion kan hjælpe, det eneste, der hjælper er et menneske, der rører ved ham, en, der synes, at han er umagen værd. Hvor skuffet kan man ikke blive, når den hjælp, man håbede på og havde sat al sin lid til, gik lige forbi én?

Og hvor skuffet over sig selv bliver man ikke, når man selv går forbi én, der har langt mere brug for ens opmærksomhed, end man selv har?

Men alt er jo fedt nok, for vi har gennemskuet hele pointen: ham, den barmhjertige samaritaner, ja, det er jo Jesus, der fortæller om sig selv som en fremmed, der gør det, som religionen ikke kan gøre for et menneske, bundet af regler og anvisninger, som den er. Han hjælper en anden ind i det herberg, der ikke havde plads til ham selv jule-

nat.

Og så er der jo dem af os, der er ligesom værten på herberget, ham, som samaritaneren siger til, at han skal sørge for manden, giver ham to mønter og helt selvfølgelig regner med, at kroværten vil sørge videre for manden ud af egen lomme. Med andre ord: Jesus, den barmhjertige samaritan, lægger ansvaret for menneskers liv i vores hænder og går som en selvfølge ud fra, at vi naturligvis vil se sagen til ende.

Vi har ikke engang selv set overfaldet, vi har ikke selv samlet manden op fra vejkannten, det har i det hele taget ikke noget med os at gøre – men det får Jesus det til at have. ”Hvad mere du lægger ud” – er manden vanvittig? Tror han, jeg har tænkt mig at give mere, end jeg har fået betaling for i forvejen? Skal det nu være op til min *samvittighed*, hvordan det videre skal gå manden?

Jesus siger til os, at vi har med Gud at gøre, fra vi bliver løftet op, når vi ikke selv kan, som Valdemar, Julie og Ursula er blevet i dag. De tre små børn har med Gud at gøre i dåbens vand og i menneskers hænder, hænder, der støtter og bærer. Vi har med Gud at gøre, og vi møder Gud, hver gang en hånd bliver rakt frem mod os, enten for at hjælpe os eller for at bede om vores hjælp.

Den, der har fået hjælp og den, der har hjulpet, har haft med Gud og mennesker at gøre så intimt som overhovedet muligt.

Gud er ikke i sin fjerne himmel, men midt iblandt os med al sin kærligheds rigdom, den rigdom, som skal gå gennem os og ud gennem vores hænder. Det er hænder, der er det afgørende punkt.

Hænder, der rører vores hænder, den varme

vi mærker, og hænder, der knuger sig til vores. For Kristus er både den, der gav alt og fik ting til at vokse mellem sine hænder, de hænder, der blev holdt tilbage af sømmene. Og han er også den, der (som det hedder) faldt i menneskehænder, den, der identificerer sig med de mindste, de svageste.

Så når Jesus siger i begyndelsen af teksten ”Salige er de øjne, som ser det, I ser”, så mener han, at vi ser ham, Kristus, Guds Søn i den, der samler os op og i den, der beder om vores hjælp.

Vi har med Gud at gøre først og sidst, hver dag, hele dagen, ikke først når vi begynder at blive mere ”åndelige” eller får åndeligt-religiøse interesser og har lyst til at søge Gud.

Så menneskelig er Gud. Han venter ikke i sin himmel på, at vi en dag får lyst til at blive religiøse. Han løfter os, møder os hele tiden. Måske lyder det som from præstesnak, men prøv at se for jer, hvor skræmmende det er at blive konfronteret med Gud syv gange på vej gennem Slotsgade, på arbejdet i morgen, i skolen i morgen.

Vi tror ikke, at Gud møder os gennem andre. Men Gud blev menneske, da han så, at det mennesker har brug for, er at blive rørt ved af et andet menneske, at blive kaldt på af et andet menneske, at føle sig betydningsfuldt. Det er mageløst, at vi stadig mest tror, at Gud er noget luftigt noget i det høje. Det er, som om julen, påsken og pinsen går hen over hovedet på os.

Måske kan nogen huske ordene fra Det gamle Testamente om, at den, der ser Guds ansigt skal dø, så stærk er kraften. Der er i hvert fald noget, der falder bort, når man

Redaktion

Valgmenighedspræst
Margrethe Dahlerup Koch
V. Strandbjerg 32
6950 Ringkøbing
mdkoch@mail.dk

Sognepræst
Søren Jensen
Byløkken 27
8240 Risskov
sjen@km.dk

Søndagslæsning
udkommer hver uge på
www.grundtvig.dk
– hvor man også
kan tilmelde sig
elektronisk nyhedsbrev
om Søndagslæsning

Grundtvigsk Forum
Farvergade 27
1463 København K
Telefon 3373 2800
vartov@vartov.dk

ser Kristus i sin næstes ansigt, når man ser Kristus i den hånd, der bliver rakt én. Hvad det er, der dør, ja, det kan vi jo selv tænke over.

Men hvis det dør på grund af Kristus, dør det, fordi det bliver overvældet af barmhjertighedens lys og styrke; en fremmed som han var blandt os og alligevel vores bror; ham, der ikke var plads til i herberget, han gik alligevel derind for at lægge et menneske i vores hånd. Indtil – som han selv siger – indtil han kommer tilbage. Så vi, der også nogle gange er kroværter, bliver holdt fast på det.

Og så får vi jo pengene tilbage!

Kroværten skal lokkes, ligesom vi også bliver lokket med de ord, Jesus siger et andet sted, at vi skal samle os skatte i himlen, for hvor vores skat er, dér vil vores hjerte også være. Selviskhed kan sagtens bruges af Jesus som lokkemiddel til at få os til at gøre Guds vilje.

Men måske – bare måske – vil vi finde, at en økonomisk kompensation for vores udlæg er en fattig skygge, et tarveligt og vulgært bytte, for den rigdom, det var at få betroet et andet menneskes liv og glæde. Ja, faktisk er selv en ”himmelsk” efterlivskompensation vulgær og tarvelig. Måske ser vi det i kærlighedens øjeblik. For vi elsker jo ikke for vores egen sjæls skyld, men for den andens skyld.

Henrik Winther Nielsen

Frederiksborg

Salmer:

15, 582, 441, 260, 29